

Consulta Torres do Tombo

"PORTUGAL E ALGARVE", DE FERNANDO ÁLVARO SECO ([Mapa onde consta S. Miguel de Acha](#))

NÍVEL DE DESCRIÇÃO

Documento composto Documento composto

CÓDIGO DE REFERÊNCIA

PT/TT/CRT/194

TIPO DE TÍTULO

Formal

DATAS DESCRITIVAS

[1630-1640]

DIMENSÃO E SUPORTE

1 doc. cartográfico (gravura, 383 x 500 mm, em folha de 544 x 647 mm); papel

ÂMBITO E CONTEÚDO

Mapa feito por Fernando Álvaro Seco em 1560, gravado e impresso em Amesterdão por Joan Blaeu, em gravura e aguarelado a cores.

Apresenta a seguinte legenda: "PORTUGALLIA ET ALGARBIA QUAE OLIM LUSITANIA, AUCTORE VERNANDO ALVARO SECCO".

A legenda de publicação indica: "Amsterdami : Apud Guilielmum et Joannem Blaeuw"

Escala [ca 1:1200000], 12 Milliarium Hispanicorum [17,5 ao grau] = [6,30 cm].

Contém ainda escala gráfica de: "10 Milliarium Germanicorum"; O mapa encontra-se orientado a oeste.

No verso apresenta texto em holandês; este mapa foi, provavelmente, publicado entre 1630 e 1640, numa das edições de atlas destes editores.

CONDIÇÕES DE ACESSO

Documentação sujeita a autorização para a consulta e a horário restrito.

COTA ATUAL

Colecção Cartográfica, n.º 194

COTA ANTIGA

CF 194; 301

IDIOMA E ESCRITA

Latim, holandês

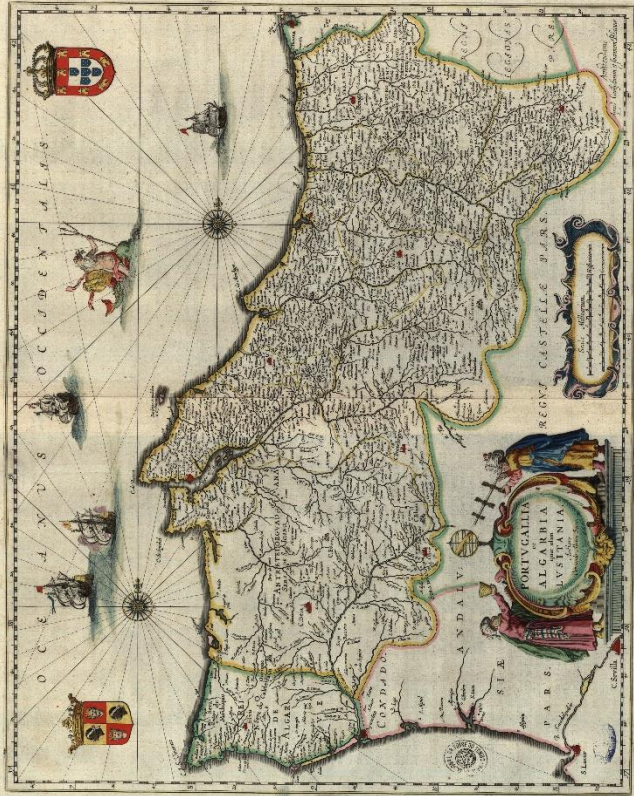
UNIDADES DE DESCRIÇÃO RELACIONADAS

Portugal, Biblioteca Nacional, C.C. 1697 A., <https://purl.pt/29623>

NOTAS DE PUBLICAÇÃO

PORTO. Comissão Municipal Infante 94 - Cartografia impressa dos séculos XVI e XVII [Material cartográfico] : imagens de Portugal e Ilhas Atlânticas : exposição / org. Comissão Municipal Infante 94, Comissão Nacional para as Comemorações dos Descobrimentos Portugueses / [elab.] Maria Teresa Resende ; introd. Maria Fernanda Alegria, João Carlos Garcia ; fot. Marco Ricca ; coord. Francisco Faria Paulino. - Porto : C.N.C.D.P., 1994. - 146 p. : il. ; 30 cm. - CNCDP ANTT. - Bibliografia, p. 142-143. ISBN 972-9147-11-6 (CMI 94). ISBN 972-96066-0-9 (CNCDP). Portugal, Torre do Tombo, Biblioteca 755/06

DATA DE CRIAÇÃO : 05/07/2010 00:00:00. ÚLTIMA MODIFICAÇÃO 10/05/2021 12:33:51

P O R T U G A L

nevens een klooster voor Moniken van de orde van S. Hieronymus, doch is daermeer seer verbeterd van zijn konink Johan. Daerom leggen ook de heiligen Leiria, Tomar, en Coimbra. Niet wijk van Tomara in Ceira. By de riviere Tejo heet ook Alcanquera, 't Vadelant van Bantam is Goa, 't gantsche de rivieren Mondá en Duró leggen Coimbrilla, of Coimbra, eenries het hooft van gantsch Portugal, Porto, Vila, en Lamego. By d'ijdelijken ruffchen de riviere Duró en de Mina, heet sich een der prachtige stad Braga, die de oude Bracara de zijf genoecht hebben, men noemt datte van de Galij Bracara gebout sy, 100 jaren voor Christi gebouret de Romeynen, oeverwinners daer van, hebben haer den naem van jagoff gegeven. 't is eenries seer vermaere genoecht, om dat alder placht gehouden te worden een van de feven Conventen by byenkomsten, van een eenderdend van Spanjen, van waer (als Plinius seggen) 14 heden haer recht plachten te voordren.

In Lisbona zijn vercheijde rechtbanken, als de Tribunal de noemen, als het Tribunal van civile saeken, genoecht Cabo de Cruz, waer van opperste Rechter van Konings wegen is een Rechter, dat te leggen Regeerder, niet noch twee andere Rechters. Het tribunaal van criminele saeken heet ook twee Rechters, en heet Tribunal des Konings, genoecht Alcaide, eenen alreder oft rechter: ten recht aller van de proceyeren, of te gysdennemen, en bevestigen, ach van de weeten: een van de gathuyfen; en een opperste rechter (genoecht Corregidor) van de saeken van heiden, Gómea, Cabo Verde, San Tomé, ende Baillien. Van alle dese voerijde rechten mach men appelleren aan het reder van het civil. Van het reder van 't civil komen de appellen aan het tribunaal van de supplicanten, waer Rechters, genoecht Alcaide, dat is onalder, sijn van groter autoritet en sijnen, gelijk by ons Raes heeren en President. De opperste onder haer is de Corregidor van de supplicante. De twee Rechters, die genoecht worden Alcaide de Feudo, dat is ten veel als curatorren en rechter van des Konink goederen, oerhoeden de rechten en pleijten ruffchen de Konink en particulieren: van desen is geen tytel. De Raet van het Tribunal sijnen, ofte dat heeten Raet, noemen men. De Alcaide de Feudo van 't palley saen welen men appelleren magh van alle rechtbanken des ghelecken. Het tribunaal vande Prátorio da Fazenda, sijn optreders, noechden, ofte bejagers van des Konink inkomsten ende goederen: het tribunaal van des Konink rekenkame flact onder de Prátorio da Fazenda. Behalven de voornemde is daer noch een Raet van Staten, twee Hartogen, een Markgraf en tien Gerven. De rivieren des lands sijn Anaoff, Gualiana, Tejo, Mondego, Douro, en Minho van dese alle sijn de Tag en Douro de voornemde. De zee aan Portugal geseft behalven groote meniche ruffchen, oock veel andere ontgheden vande dese zee: heet des Portugal alle hare rijkdommen heeft verleen, het welke sy oock erkennen, hem noemende goud-strang, met

A L G A R B E N.

Algarben heet naer tijdt het Koninkrijk van Algarben, 't welck doelen naem van de Arabiers gekregen heeft, soo veel beduydende als een rijk ende vruchtbare vel, in welken van alle groen en vel op is, soo tot onderhout van sich Kif, als oock om anderen mede te doeren. Het reder sijn begheid by de riviere Guadiana, tuschen de wateren Varano en Carri van, en eynde by het heiligen Ylla forma, waer Algarben van Portugal wort afgefont. Hoewel Algarben van alle de Spanische Koninkrijken het geringste is, so is nochtans aldaer, sijn vercheijde gewelten van Spanjen, door de af-loopende Guadiana, groote toever van allerhande wijnen, Secco, kharst, en Romant, ende veel andere meer, de welke dan alder worden gekheep, ende in Franckrijk, Nederland, ende andere countreys vervoert. De heiden in Algarben sijn Tavila en Sivas. By Cabo de S. Vincent, placht te leggen de stad Lagos, waer van men noch ten heijgen dage de minen en overblijfsden siet by de zee: haer Lagos in het dorp, in Portugijse spracke Lagen genoecht. Algarben, sijnde in 't eerst een Graefschap, is (als de oude laer-boeken medden) van Konink Alphonsus de 8. Konink van Leon, een Alphonsus de 11 konink van Portugal, tot een luvelijck gave gegeven, met sijn dochter Beatrix, die hy van een onconincelijck geproceert hadt, sijn welck hoewel gepron is Dionysius, die sijn alreder konink van Algarben heeft laten noemen. Dese twee koninkrijken werden nu gegeroert van koning Don Johan de 1. sijn den huyf van Bragança.

P O R T U G A L

Portugal, zijnde een gebede van 't gene de Ouden Lusitanus hebben gheheeren, van Lusio ende Lul, moedgellen van Biscaya is alloo genoecht na de portu oft haven der Galia, dat sijn Fransuyfen, die daer veel met schepen plachten te komen, ofte nae de portu Cole 't gelijk Andreas Rhenidius schrijft, wient opinie meer Geleerden volgen. De limiten naer 't noorden, ten rijn d'ijdelijken van de zee, langs de riviere Minho, tot aan Ribadavia, gelegen ten de riviere Avia, naer Galicien, en van daer oostwaerts tot de riviere Douro, voorts recht naer 't zuiden, tot aan de mont van de riviere Guadiana, alwaer Portugal grant met Gallien, Extremadura, en Andalvies; naer het wosten paet het aan den groeten westerlijken Oceanus, alsoo dat de geheele onloop gerekent wort op 110 mijlen. In Portugal is een seer gemerde ende heldere bocht, sijn van wij, ode, orange, appelen, citroenen, Jijnsen, amandelen, hoest, ende vris, in hier groene overloet. De vruchten des lands overtreffen die van de naechstgelegen landen goetlyc ende (naech) ende hoewel die zentrick vel koem niet en drage, dat de inwoonders daer van loomen leven, soo wort haer doch geproeg. Van veen en allerhande gedieren is dit land oock seer rijk, 't sonderlijc bruyghel voert salck een mixche peerden, van grote ruffchen, dat de Ouden seyden, datte van de wint gegeroent werden. Het Koninkrijk van Portugal heeft sijn eerste begheft genoecht ontrent het jaer ons Heeren 1100, (soe welcke tijt toe onder Spanjen is geweest, soo de Hilberien medden) en sijn de Koninkrijken geproten wt Henrick Hartog van Lothingen ende Grave van Limburg, een dapper ende inlijbber hertid, in Spanjen sijn woonstede nemende, trouwde alder Tyrfem, de dochter van alphonfus al 1 koning van Gallien en Leon, kreeg met haer ten hoewel, dat doot van Gallien en Lusitanien, 't welken nu Portugal noemt, en hy ontlangt te weren in sijn als koning, door sijn manhafticheit sijn wt der Moeren en Saracenen handen onoverdicht hadt, als hy overleed, in 't jaer 1120, hem sijn sone Alphonsus de eerste gefoldeert, die sich noemde lantrog van Portugal, doch werde sijn naam sijn konink heet met hem Koninglijck sijn tytel begheft, naer dat hy in het Oerichens-fer veldgenos lantrog, en noch vier andere Saraceneche Koninkgen en de vidoote verlegen hadde: sijnen nakomelingen achterlaede, toe ceuwer gelidstremis, van salck een fer, ten wapen van de vijf helen. Dese Alphonsus sijn in rechte lant gefoldeert Sanchez, Alphonsus 11, Sanches 11, Alphonsus 11, en Dionysius, die

de eerste sich heeft laten noemen Konink van Algarben, desen zijn geroel in orde, Alphonsus 11, Petrus, Ferdinand, Joannes, Eduard, alphonfus 11 met toename Africanus, Joannes 11, Emanuel, Joannes 11, behalven, die in Africa verlagen is. Henrick, te roem Cardinael, alphon Antonius, al een ballier, vedreuen is) Philips de 11, Konink van Spengen, die, als nachte egeren van weghe Isabella, wedlike dochter van Konink Emanuel, het rijk geconceert heeft; naer hem sijn sone Philips de 11; en voor eenige jaren sijn sone Philips de 11, die over geheel Spengen heerscht. De hoofdstad van Portugal is Lisbon, de Noederlandsen seggen Lisboa, en de Ouden hebben het Oshippo genoecht: Sy mag onder de voornemste koninkrijken der gebeder werelt met recht gerekent worden, sijnde met rijkdom overgoten, ende als een heerlijcke schatkamer van alle vromde waren, die wt Asia, Africa, en oer pedeltes van America gebracht worden. Sy is gelegen aan den mont van de riviere Tejo, op een lantje en boquame plaet, soo van wegen de landbouw, die rondom seer lieck is, als oock van wegen de goede reede voor meniche vris groete schepen. De stad is soo groete, datte binnen haer mueren vijf onderfcheijde bergen, en oock soo veel daten begripen hooren de mueren twee berghe heeten: een de zijde na de zee sijn 11 poorten, een de landzijde 16, en de mueren rondom getreckt met 77 torens: daer sijn 11 Oesch-koncken, behalven de kloostren. Hier is oock de Aersbisschopelijcke hoel. Meer in gene de stad moet verclert, is, dat de koning van Portugal alder eertride pligen hoer bonden, gelijk oock naer tijt de Koning. Daer treffelicheit, soo van de publiecke als private gebouwen van Lisbon, meest sijn hoers veel bouwen van Europa. Het dunck my omondigh te verhalen, alsoe en siet welken is, dat alder die een gebed boeck, wy wilen lieve daer van wijgen, als te wrygh schrijven, en behyren met het seggen der Koninkgen, (als waer sijn) sijn, naer haer tijt, dat is, die Lisbon niet gefien heeft, heeft niet fransy gefien. De andere heiden van Portugal sijn Evora, Beja, ofte Beza, Evras, Olivença, Porsiegue, Alcala, op dese zijde sijn ten bet inkomen der riviere Tejo, naer wijk van Lisbon, moerwaerts, is gelegen de stad Cadix; ende wat merder aen de Rade, ten bekehring van de riviere, heet Kaerl 11, Salazar, ende de Doyfen sijn Gills genoecht. Niet verre van daer verooten sich heerheiden Baken, van de Neederlandsen heethen genoecht, alwaer koning Emanuel, toe seer geflede voor hie felen, die seer heerliche kerck van onse here Yvonne gebouwe heeft, en daer

BLANCO 1617